

HAOP

HRVATSKA AGENCIJA ZA OKOLIŠ I PRIRODU

Značaj šaranskih ribnjačarstava za očuvanje bioraznolikosti u Republici Hrvatskoj

Aljoša Duplić, Ramona Topić, Naven Trenc

13. MEĐUNARODNA KONFERENCIJA O AKVAKULTURI

Vukovar, 29.-30.11.2018.

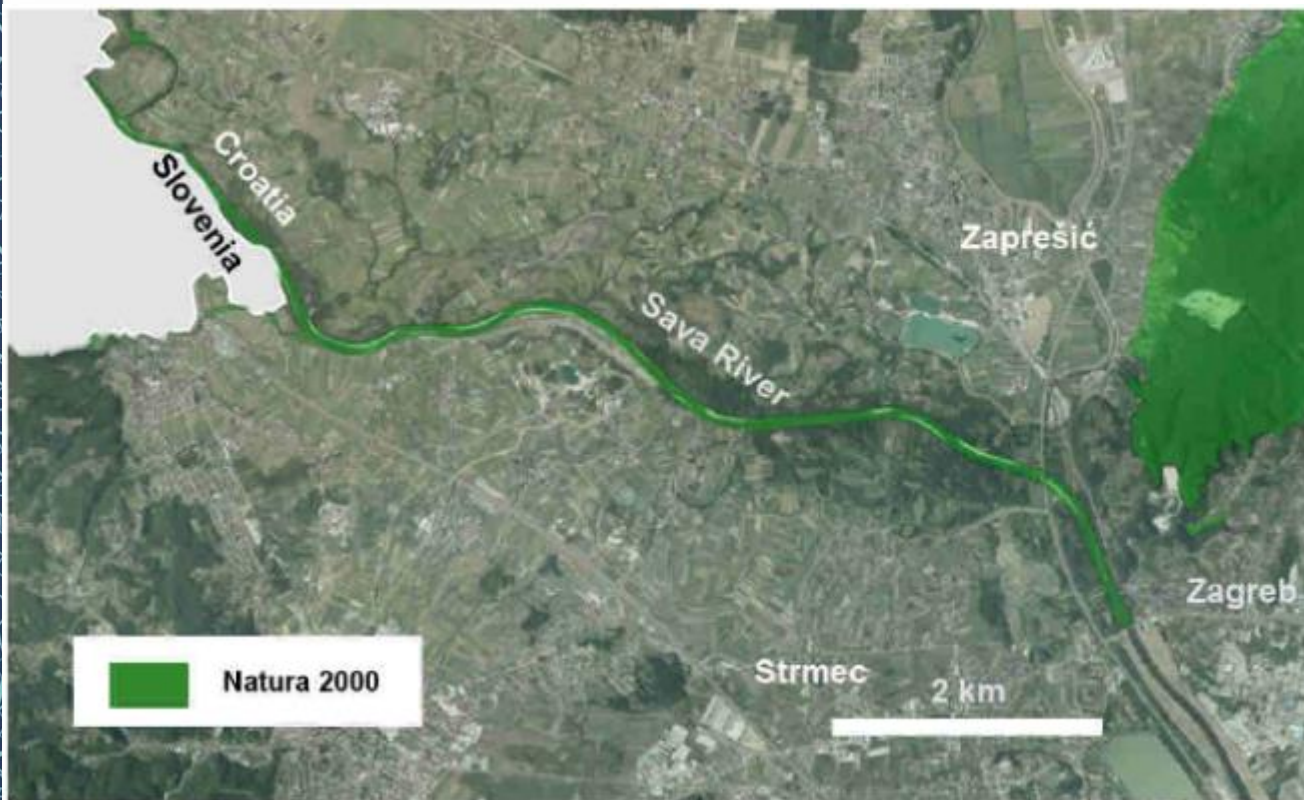
ULOGA RIBNJAČARSTVA U ODRŽAVANJU EKOSUSTAVA (BIORAZNOLIKOSTI)

Aljoša Duplić
Veleučilište u Karlovcu
aljosa.duplic@vuka.hr

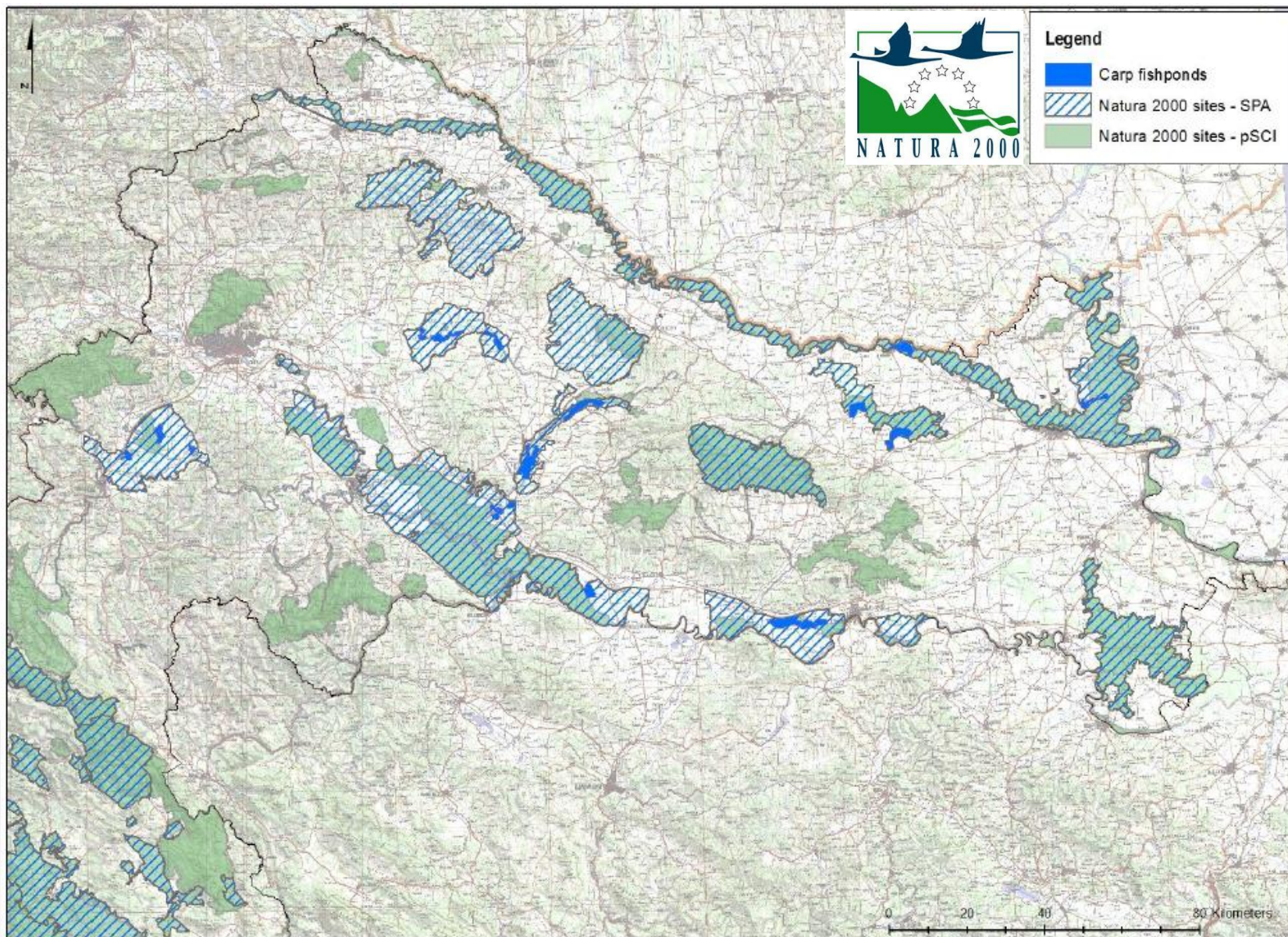
12. MEĐUNARODNI GOSPODARSKO-ZNANSTVENI SKUP O AKVAKULTURI
24.-25. studenog 2016., Vukovar

Priča bez kraja.....

... 2018. dio II

Trenc i sur., 2018

Proizvodne procese i aktivnosti u području uskladiti s mjerama zaštite prirode zbog optimaliziranja ekološke funkcije

***očuvanje povoljnog stanja ciljnih vrsta i staništa
područja ekološke mreže,
postizanje ciljeva očuvanja***

Mjere zaštite prirode

Hidrološki režim - stanišni uvjeti

- osigurati da je barem trećina površine proizvodnih tabli na ribnjaku u svakom trenutku tijekom godine u potpunosti ispunjena vodom
- ribnjačarske table na kojima gnijezde kolonije ptica potrebno je prazniti u razdoblju od početka listopada do kraja siječnja, a napuniti najkasnije do kraja veljače

Hidrološki režim - stanišni uvjeti

- potrebno je na pojedinim ribnjačarskim tablama osigurati krajem proljeća ili početkom ljeta pražnjenje vode barem iz pojedinih tabli (zimovnjaka) kako bi se na suhom dnu i blago položenim obalama razvila vegetacija amfibijskih staništa koja predstavljaju ciljna staništa (3130 - Amfibijska staništa *Isoeto-Nanojuncetalia*) područja ekološke mreže

Vegetacija – stanišni uvjeti

- potrebno je zadržati postojeće velike tršćake/rogozike, a ribnjačarske table trebaju sadržavati što više (najmanje 5% površine) močvarne vegetacije (tršćaci, rogozici)
- prilikom nužnog uklanjanja vegetacije na ribnjačarskim tablama (za potrebe kretanja plovila), vegetaciju tršćaka/rogozika je potrebno uklanjati košnjom, a ne paljenjem

Vegetacija – stanišni uvjeti

- ne uklanjati i kositi plutajuću i obalnu vegetaciju za vrijeme prisutnosti kolonija **bjelobrade čigre te vrijeme gniježđenja patke kreketaljke, patke njorke, patke gogoljice i ostalih vrsta ptica (od 15. travnja do 15. kolovoza)**, a ukoliko se u tom razdoblju navedeni radovi ne mogu izbjeći, potrebno je zatražiti izuzeće od zabranjenih radnji, odnosno provesti postupak propisan člancima 155. - 159. Zakona o zaštiti prirode („Narodne novine“, broj 80/2013, 15/18)

 Wild Croatia

Režim proizvodnje – održavanje funkcije ekosustava

- na najmanje 80 % od ukupne proizvodne površine potrebno je održavati poluintenzivnu proizvodnju ribe, i to do najviše 1200 kg svih vrsta i uzgojnih kategorija po hektaru takve proizvodne površine
- intenzivna proizvodnja ribe može se provoditi na najviše 20 % od ukupne proizvodne površine, na lokacijama i na način koji se utvrđuje u postupku ocjene prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu
- potrebno je osigurati postojanje najmanje jedne primarno neproizvodne ribnjačarske table, minimalne površine od 20 ha na ribnjaku

Strane vrste – kontrola širenja

- potrebno je onemogućiti izlazak riba iz ribnjačarskih tabli u okolno područje kako bi se spriječilo narušavanje populacija zavičajnih (prirodnih) ribljih vrsta
- za uzgoj stranih (alohtonih) vrsta riba, njihovo stavljanje na tržište i uvođenje u prirodu, potrebno je provesti postupke propisane člancima 12. - 19. Zakona o sprječavanju unošenja i širenja stranih te invazivnih stranih vrsta i upravljanju njima („Narodne novine“, broj 15/18)

Ostale mjere

- u blizini i na lokacijama evidentiranih aktivnih nastambi ciljane vrste vidra (*Lutra lutra*) nije dozvoljena upotreba teške mehanizacije te je dozvoljeno kretanje samo manjih skupina radnika
- u blizini ptičjih kolonija potrebno je ograničiti na nužni minimum kretanje ljudi i izvođenje radova tijekom gniježđenja (od početka ožujka do kraja rujna)
- u slučaju pronalaska uginulih i/ili ozlijeđenih ugroženih i/ili strogo zaštićenih životinjskih vrsta nužno je o tome u što kraćem roku obavijestiti Hrvatsku agenciju za okoliš i prirodu

- za veće radove rekonstrukcije ribnjaka (izmuljenje ribnjačarskih tabli, jačanje nasipa, obnova neproizvodne table i dr.), za radove uklanjanja (krčenja) tršćaka i, rogozika i drvenaste vegetacije te za intenziviranje proizvodnje (proizvodnja veća od 1200 kg svih vrsta i uzgojnih kategorija po hektaru proizvodne površine) potrebno je provesti postupak ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu, sukladno članku 24. stavku 2. Zakona o zaštiti prirode („Narodne novine“, broj 80/2013, 15/18)

-
- zabrana lova na ribnjacima jedan je od prioriteta za osiguravanje ciljeva očuvanja

Zaključci

- stabilnost šaranskih ribnjačarstava od iznimnog je značaja za očuvanje bioraznolikosti u RH
- provedba mjera ne može biti temeljena na dobrovoljnoj osnovi
- naknada (potpora) ribnjačarstvima za održavanje ekološke funkcije treba biti osigurana
- iznos naknade bi morao ovisiti o mjerama koje je potrebno provoditi
- naknada po hektaru proizvodne površine za područja koja uživaju dodatnu zaštitu kao posebni ornitološki rezervat mora biti odgovarajuće veće vrijednosti
- financiranje potrebno osigurati iz Europskih fondova

Neiskorišteni potencijali

- ekološki prihvatljiva proizvodnja pretpostavka je za promociju područja i izvornih proizvoda u skladu s prirodom
- mogućnosti za razvoj turističke *outdoor* ponude, foto safarija i promatranja ptica te edukacijskih programa
 - uključivanje i potpora od odgovornih institucija – sektori zaštite prirode i turizma

Hvala na pažnji!

aljosa.duplic@haop.hr